

DN-debatt 2016

I en debattartikel i DN måndagen 11 januari riktar Danielsson, Moberg, Sturmark och Wikforss kritik mot de centrala aspekter i skolans värdegrund som rör saklighet, allsidighet och kritiskt förhållningssätt. Artikelförfattarna oroas över att det förekommer evolutionskritik i skolan och vädjar nu till lärare, skolledare och lagstiftare att engagera sig i vad de själva kallar en "central framtidsfråga".

Det finns anledning att påminna dem om att materiens, naturlagarnas och livets uppkomst långtifrån är naturvetenskapligt förklarade fenomen. Att livets informationssystem i DNA kan förklaras i termer av slump och urval, är snarare en materialistisk utgångspunkt än en empiriskt grundad slutsats.

Det framstår därför som att kasta sten i glashus när artikelförfattarna betecknar evolutionen som en "s sofistikerad och välgrundad vetenskaplig teori", medan en gudomlig skapelseakt avfärdas som "pseudoteorier" och "spekulation". Att slump och urval kan modifiera livets programvaror är ett välbelagt vetenskapligt faktum, att de kan skapa den återstår att visa. Som den holländske botanisten Hugo de Vries lär ha sagt: Darwins teori förklarar "survival of the fittest" men inte "arrival of the fittest".

Tyvärr är det alltför få naturvetenskapligt utbildade lärare som hört talas om att det existerar någon vetenskaplig evolutionskritik, utan man tror att kritiken är av religiös art. Än mindre har lärare själva fått tillfälle att kritiskt värdera evolutionsargumenten under sin egen högskoleutbildning. Därför anser man att det inte finns någonting att vare sig diskutera eller ifrågasätta i klassrummen.

Det leder till att undervisningen i ursprungsfrågorna berövas en mycket spännande och ämnesöverskridande dimension. De inrymmer nämligen i sig en alldeles unik möjlighet att vidga ett snävt inrutat naturvetenskapligt perspektiv till en mötesplats mellan naturvetenskap och humaniora - två perspektiv som levt i skilda världar alldeles för länge.

Lösningen är alltså både enkel och självklar: - Ta fasta på läroplanernas formuleringar om att undervisningen ska vara saklig och allsidig. Låt både argument för och mot en planlös, materialistisk uppkomst och utveckling av livet på jorden presenteras för elever och studenter. Arbeta tematiskt och ämnesöverskridande med ursprungsfrågorna. Förse eleverna med argument av olika slag. Låt sedan eleverna väga argumenten mot varandra och diskutera deras utgångspunkter och implikationer. Avslöja och avfärda eventuella ovetenskapliga argument. Låt dem träna på att skilja mellan fakta och tolkningar av fakta, och mellan tro och vetande.

Vad vårt land behöver är unga människor som går ut i livet tränade att tänka kritiskt både innanför och utanför den sterila sekulärhumanistiska boxen.

Det är så det skapas nobelpristagare.

Göran Schmidt

civilingenjör, biolog, lärare, rektor, ordförande i skapelseföreningen Genesis